

2008/00216
Hof Leeuwarden

Wet IB 2001 3.101

Testamenteaire lijfrente-uitkering niet belast als periodieke uitkering

Toelichting minister van 11 maart 2010, nr. DGB 2010-1285 n.a.v. uitspraak Hof Leeuwarden van 26 januari 2010, nrs. 2008/00216 en 2008/00217, jaren 2004 en 2005

De tante van B is in 2003 overleden. In haar testament heeft zij vijf erfgenamen - stichtingen - benoemd, onder de last om aan B een lijfrente uit te keren. De inspecteur heeft de door B ontvangen lijfrentetermijnen gerekend tot haar belastbaar inkomen uit werk en woning. B is het daar mee oneens.

De rechtbank stelde de inspecteur in het gelijk. In hoger beroep spitst het geschil zich toe op de vragen of de lijfrentetermijnen in rechte vorderbaar zijn en of zij de tegenwaarde voor een prestatie vormen.

Hof

De bewoordingen van het testament impliceren een vorderingsrecht voor B. De vijf stichtingen zijn gezamenlijk als schuldenaar van de lijfrente aan te merken. De tegenprestatie die zij hebben ontvangen, bestaat uit het onderbrengen van het vermogen van erflaatster. Hieraan is de lijfrente aan B als voorwaarde verbonden. De beoordeling van de waarde van de tegenprestatie is niet aan de orde.

De minister heeft laten weten dat hij afziet van het instellen van cassatieberoep. Ter toelichting deelt hij het volgende mee.

Het hof heeft geoordeeld dat de vraag of sprake is van een periodieke uitkering die de tegenwaarde van een prestatie vormt, beoordeeld moet worden vanuit de positie van de schuldenaar. Dit oordeel getuigt van een juiste rechtsopvatting. 's Hofs oordeel dat de vijf stichtingen die in het testament zijn aangewezen als erfgenaam, de schuldenaren zijn, is van feitelijke aard en niet onbegrijpelijk. Het hof heeft voorts geoordeeld dat er een causaal verband bestaat tussen de verkrijging door voormelde stichtingen van het vermogen van erflaatster en de lijfrente die zij moeten uitkeren aan B. Dit oordeel berust op de aan het hof voorbehouden uitleg van het testament. Onbegrijpelijk is die uitleg niet. In het geval dat sprake is van een wanverhouding tussen de waarde van het recht op periodieke uitkeringen en de tegenprestatie, zal moeten worden beoordeeld of de tegenprestatie uitsluitend grond voor de lijfrenteverplichting kan vormen dan wel gedeeltelijk. Dit wordt ook bevestigd in het arrest van de Hoge Raad van 14 juli 2006, nr. 39 201, BNB 2007/18*, waarin het vermogen werd nagelaten aan een trust onder de verplichting tot het betalen van een periodieke uitkering aan de belastingplichtige. De Hoge Raad bepaalde voor de toepassing van het toenmalige art. 25, eerste lid, onderdeel g Wet IB 1964 dat de waarde van de prestatie moest worden gesteld op de te schatten contante waarde van de aan belanghebbende toekomstige uitkeringen op het tijdstip dat aan de trust het vermogen ter beschikking werd gesteld.

Gelet op het voorgaande acht ik de uitspraak van het hof juist.